

מי שאמר פרק שלישי נזיר

יח.

עין משפט נר מצוה

יג א מיי פ"ו מהל
מדות הלכה ג:
יד ב מיי טס הלכה ח:
טו ג מיי טס הלכה ז:
טז ד מיי טס הל' טו
וע"ש כ"מ:

תורה אור השלם

1. ובי ג'מות מת עליו
בפעת פתאם ונפא ראו
נזרו ונלח ראשו ביום
קדוהו ביום השביעי
במדבר ו ט
2. ועשה הבחן אחד
לקהאת וְאָחַד לְעֵלָה
וּכְפַר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא
עַל הַנֶּפֶשׁ וְקָדַשׁ אֶת
רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא:
במדבר ו יא

מוסף רש"י

וקדש את ראשו. למדות
טהרה שמה (בריות ב.).

פי' הרא"ש

טהרה: מה הנזיר שנטמא
וכו' אצ"פ שתחלתו היה
טהור כ"ש טמא שקבל
עליו נזי' בטומאה: ביום
קדושתו קרבנותיו. דהיינו
יום ח' או מתחיל קדוש
ראשו דהיינו גידול שער
לניזירות טהרה דכתיב
קדוש יהיה גדל פרע: רבי
יוסי בר' יהודה אומר ביום
גתהלתו. היינו בו ולקמן
מפרש טעמיהו: מני ר"י
בר' יהודה [היא] דאמר
נזיר טהרה מו' הוא
דהיילת. הלכך קרי ביה
טמאות הרבה כי כבר
התחיל למנות ניזירי טהרה
ומי' אינו מביא אלא קרבן
א' דכיון דעדיין לא יצאת
שעת שראוי להביא בה
קרבן אבל לרבי דאמר נזי'
טהרה לא חיילא עד ח'
אם נטמא בו ח'דא טמאה
אריכתא היא ואם נטמא
בח' יציאת שעה שראוי
להביא בה קרבן ובי'
קרבנות בעי' למיחי:
א' אימתי וקדש את ראשו
ביומן שכפר. כלומר ביומן
הנזיר לכהן אף אם לא
כפר: אי' לימא קרא וקדש
את ראשו. ותו לא וממילא
ידעא דאוכפר קאי:

(א) נראה דלא היה גירסתו כגמ'.

ימי ה'ח'ו'ו' מי לא בעי תגלחת. צדוק ימי חלוטו כדכתיב וכבס
המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו אבל תגלחת דטהרה לית
זיה במצורע דגם תגלחת שניה שמגלח אחר ימי ספרו מתוך טומאה
הוא מגלחה שגם בימי ספרו מטמא אדם כגמע: **לא תגלחת טומאה**
דניזירות קתני. כלומר לעולם אימא

לך תגלחת דטומאה ודקאמרת דבימי
חלוטו נמי איכא תגלחת דטומאה לא
תגלחת דניזירות קתני דנזיר צדוק
לאו שערו לתגלחת מחמת ניזירות
וזימי חלוטו לא צעי תגלחת דטומאה
מחמת ניזירות אלא מחמת זרעו וזה
אין שייך לניזירות כלל הילכך לא יעלו
לו ימיני לניזירות: **במהורר** שננטמא
הכתוב מדבר. כלומר שהתחיל למנות
ניזירות דטהרה ואחרי כן נטמא
כדכתיב ויהימים הראשונים יפלו:
ולפמור את הנזיר בקבר שאין מעון
העברת שיער והבאת ציפריים. והוא
הדין דממעט ליה מאשס דכתיב דזהוהו
עניינא והיינו דקאמר דממני' צניור
צדוק אינו מציא קרבן טומאה
דמייעטיה קרא כדדרשנא: הכא:
והלא דברים ק'ו. פירוש אי לא
מייעטיה קרא ומה טעור
שנטמא טעון כו' כלומר שטומאתו
הזקיקתו לכך כל שכן היכא דנטמא
מתחילתו שנטמא ציור שהזקיקתו
טומאתו לכל מ"ל וטמא ראש נזרו
מיותר דמלי למימר וכי ימות מת
בעינין צדוק פתאום וגלח ראשו:
ביום הבאת קרבנותיו. דקתני
צדוק צדוק צדוק שמיני יציא שתי
מזרים וכו' וכפר עליו מאשר חטא על
הנפש וקדש ראשו צדוק ההוא שמעין
צדוק שמיני שהוא הצאת קרבנותיו
כדמפרש לקמן בסמוך:

ביום תגלחתו. הכתוב מדבר דהיינו
בשצעי צדוקן מפרש
טעמא: **והא דתנן.** פ' קמח דכריתות
[ב'ר'ק ט']: **משביעי הוא דהיי"א.**
משצעי' שמתחיל לימנות ניזירות
משצעי': **ומשכחת** טומאות
הרבה. כגון שנטמא צדוק שצעי
וחזר ונטמא שצעי' לסוף שצעי' אחר
שהוא ושנה ועצל למיד כשהוא ועצל
חל עליו צדוקו יום ניזירות טהרה שום
שצעי' הוא ממנין שלשים כי נטמא
צדוק שצעי' כיון דחל עליה ניזירות

טהרה כצד חשיב ליה טומאה אחריתי ולא הוה כנטמא שצעי' דהיא
ודאי טומאה אריכתא היא דאכתי' לא חל עליה ניזירות טהרה ומכל
מקום פוטור עלמנו מקרבן טומאה אחר כיון שנטמא שצעי' ולא
יכא שעת אחת ליום שראוי הוא להביא קרבנות דהיינו צדוק שמיני:
דאי רבי. דלמך דאינו מתחיל למנות ניזירות טהרה עד יום
שמיני כולנה' שנטמא אריכתא היא דלא נראה עדיין להסתא
ניזירות והיו כאלו נטמא שצעי' ואחרי קרי ליה טומאות הרבה
ואי דנטמא שמיני כו' כיון דיכא לשעה שראוי להביא קרבנותיו
והיו כנטמא אחר הצאת קרבנותיו דודאי לריך להביא קרבן
טומאה אחר: **דבתיב** מאשר חטא ע"ה הנפש. וכתיב דזהוהו
קרא לאלתר וקדש ראשו צדוק ההוא פ"י צדוק שכיפר עליו דהיינו
שמיני: **אם** כן לימא קרא וקדש את ראשו. ופשיטא דאשמיני
דקיימין זיה איירי צדוק ההוא למה לי אם אינו ענין לשמיני
תנאו לשצעי' דליתמור למשדי אשצעי':

דאי סלקא דעתך תגלחת טומאה ימי חלוטו מי לא בעי תגלחת.
והכתיב וכבס המטהר את בגדיו וגו' (א) והוא דינא דקא מיימי ומה
נזיר צדוק כו' היכי קאמי והא זה זה ראוין לתגלחת: לעולם אימא
לך תגלחת דטומאה [כיון שהוה ושנה וטבל מתגלח שצעי' שלו והאי

(א) דקא פריך ימי חלוטו שאין שערו
ראוי לתגלחת דתגלחת דניזירות קאמר
דאלו ניזירות צדוק כשהוה (א) מגלח
מעכשיו מתגלח על ניזירות אבל נזיר
מצורע כשמתגלח תחילה מתגלח על
שנתפא מנרעו והכי קתני ימי
חלוטו שאין ראוי לתגלחת טומאה
דנזיר אלא לתגלחת דזרעו לא כל
שכן שאין עולין מן המנין דניזירות
טהרה ולעולם אימא לך היכא דנזר
הוא צדוק הקצרות טעון גילוח
דטומאה: **הא שמע וזי ימוס מה עליו**
צדוק פתאום טהור שנטמא כו':
נזיר צדוק. שהיה טמא מתחילת
ניזירות: **אינו דין כו'.** (א) מדקתני
ולפמור את הנזיר צדוק שאין טעון
העברת שער שמע מינה דאין טעון
גילוח [ז' שער שטמא אלא (א) טמא
שנזר שצעי' שלו. שטמא צדוק עולה לו
מן המנין דהואיל וזולתו בר קרבן
מתחיל למנות מצד צדוק: ונזיר טהור
שנטמא אין שצעי' שלו עולה לו מן
המנין. דאין לו טהרה עד יום שמיני
והצניא קרבנותיו כו': **דנפיש וקדש**
הא ראשו. שמתחיל למנות לענין
ניזירות צדוק הצאת קרבנותיו שהוא
שמיני כדכתיב וצדוק השמיני יציא שתי
מזרים: **צדוק תגלחתו.** שהוא שצעי'
כדכתיב וגילח (א) את ראשו צדוק
טהרה צדוק שצעי' גלחתי: **והא דתנן**
נזיר שנטמא כו' מאן סתא. וקשיב להו
טומאות הרבה ופ"ה לא מיימתי עלייהו
אלא קרבן אחד: **אמר רב חסדא ר'**
יוסי ברבי יהודה היא. דלמך ניזירות
טהרה משצעי' שהוא יום תגלחתו
חיילא עלייהו: **ומשכחת לה.** דמיהו
טומאות הרבה: **כגון שנטמא.** ומנה
שעה כדי להוות [ז' עליה שצעי'
וצצעי' א] וחזר ונטמא צדוק ד' דטומאה
אחריתי איקרי הואיל וטבל צדוק צדוק
אלא צדוק אינו חייב אלא אחד שכל
ומן שלא יתנה שעה שראוי להביא
קרבן שעדיין לא הגיע ליום ח' אינו
חייב אלא קרבן אחד אבל אם נטמא

וחזר ונטמא שצעי' אינו קורא לו טומאות הרבה לפי שעדיין לא חל
עליו טהרה כלל (א) דמי [ז' לטומאה אריכתא. דאי אליצא דרבי
לא משכחת לה דמיקרי טומאות הרבה ולא ליחייב אלא קרבן אחד
דאי אמרת משכחת לה כגון שנטמא שצעי' וחזר ונטמא שצעי'
ז' אינו חייב אלא קרבן אחד לסוף ימי טהרתו יום ניזירות דטהרה
לא חיילא עליה עד יום שמיני כולה חדא טומאה אריכתא היא
ולייכא צדוק טומאות הרבה. ואי אמרת כגון דנטמא [וצצעי' והיינו
לכו טומאות הרבה הא נמי לא מיתרבתא דלא יציא אלא קרבן
אחד דאי אליצא דרבי כיון דנטמא יום שמיני שיתנה שעה שראוי
להביא בה קרבן נמחייב על כל [ז' אחד. הילכך לא מיתוקמא
ז' אלא כרבי יוסי ברבי יהודה ש"מ: **מאי טעמא דרבי.** דלמך
לא חיילא עליה ניזירות דטהרה עד יום הצאת קרבנותיו: **דאמר**
קרא וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וגו'. ודמשמע אימתי וקדש
את ראשו שמתחיל למנות צדוק צדוק שכיפר עליו דהיינו שמיני [ז':

(א) לעיל ח' ג' (ב) כריתות
(ג) כריתות ט' (ד) כ"ה
(ה) ויקרא י"א
(ו) גמדרא ו' א' [טס].

נוסחת הריב"ן

[א] כיון: [ב] מירוחו אינו
דין: [ג] כדלמרי: [ד] שער
ליתא כצ"י: [ה] קדש רבי היא
[ו] שמיני צדוק קרבן מאן סתא
דנזיר טהור שנטמא אין
שצעי' שלו עולה לו מן המנין
אמר רב סתא רבי היא
דלמך אין ניזירות טהרה
עליו עד יום שמיני שמיני
קרבנותיו תנא וקדש כו':
[ז] דנפיש: [ח] עליו: [ט] דמי
ליה טומאה: [י] דלמך:
[יא] שמיני כו': [ב] אמת
ואמת: [ג] מן מוקמתא כו'
אלא כו' יוסי: [ד] דמשמע
ליתא כצ"י: [ה] שמיני
הק"ד ואמר כו' מהני מיהו
ענין לשצעי' שהוא יום
תגלחתו שחל עליו ניזירות:
דלמך טמא קודש שחל
קרבן לחייב אותו שצעי'
קרבנות טומאה: ורב וכו':

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לעולם וכו'
והאי דקאמר ימי חלוטו
לכ"ל ומינת פריך מתגלח:
(ב) בא"ד כשהוה מתגלח:
מעכשיו: (ג) ד"ה מיר וכו'
מירוחו אינו דין ט' הק"ד
ואחרי מ"ה ש"מ כו'
מקתני: (ד) ד"ה אלא
שטמא שמת: (ה) ד"ה
צדוק תגלחתו וכו' ונראה
ראשו כל"ל ומינת את
מנחת: (ו) ד"ה אלא
שנטמא וכו' טהרה כלל
וקרי ליה טומאה
אריכתא הק"ד ואחרי מ"ה
דאי אליצא וכו' ראובן חייב
וכי' אלא קרבן אחד
דאליבא דרבי כיון דנטמא
ביום שמיני וכו' נמחייב
קרבן על כל אחד כל"ל
והכ"ל ומינת דלי מנחת:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
[א] רש"י ד"ה כגון שנטמא
וכי' וחזר ונטמא צדוק צדוק
דטומאה וכו'. יצ"ב פי'
א"מ: [ב] תוס' ד"ה צדוק
תגלחתו וכו' והא דתנן פ'
קמא דכריתות דף ג' יצ"ב
כל"ל. והלא מחלופי
גראכות לעיל שצעי'
בתוס. אורח משכח:

הגהות התוספות

- 1. מינת משצעי' מנחת.
- 2. פ"ל סוטה.